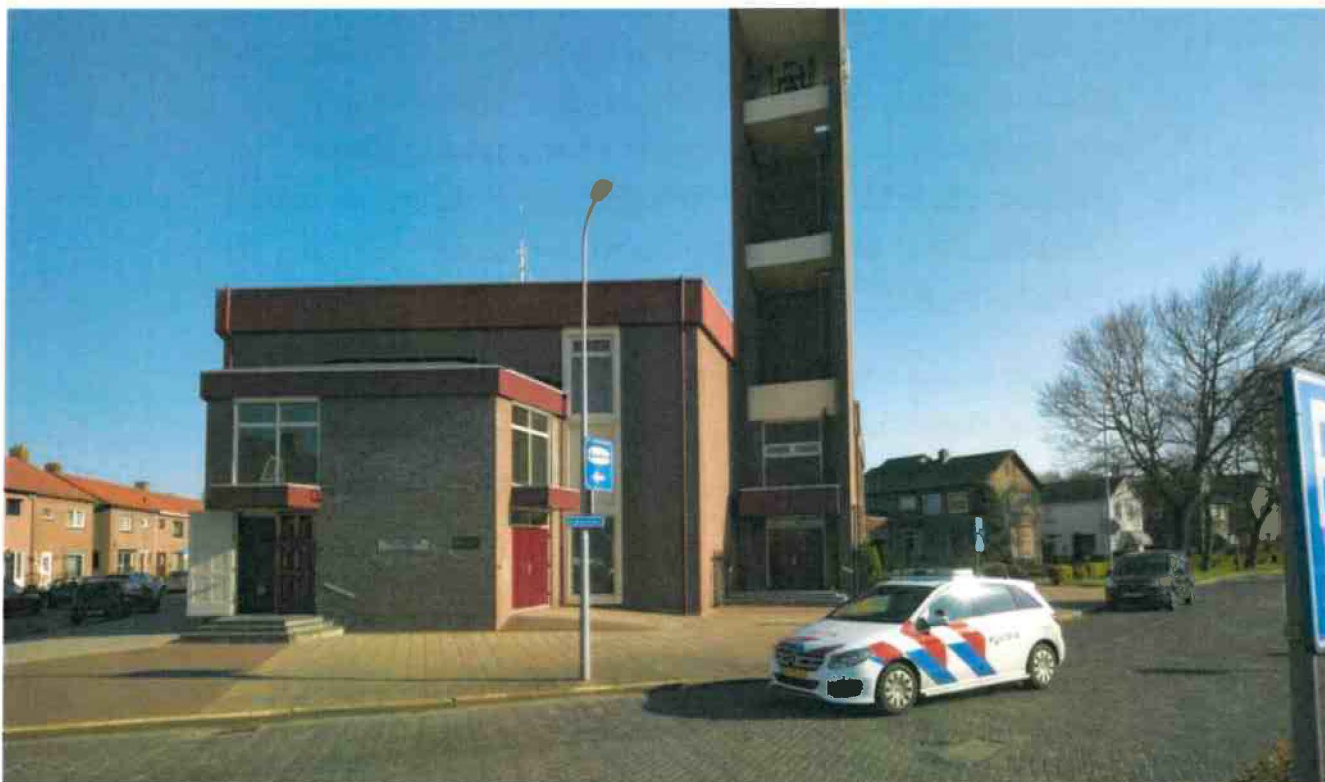

Kerken reageren op uitspraak Rutte: 'Zijn opmerking maakt het er niet duidelijker op'

Kerken kunnen weinig met Ruttés uitspraak dat ze toch liever géén diensten met dertig mensen moeten houden. 'Dit is een schot los uit de heup', aldus predikant Marten Visser.

Ilona de Lange

🕒 29 mei 2020 aangepast 06:44

Begin april werd de Eben-Haezer Kerk (CGK) gecontroleerd of het maximum van dertig kerkgangers niet werd overschreden. Nu is er onduidelijkheid over de aanstaande versoepelingen door een uitspraak van premier Rutte. (beeld Dick Vos)

► AMSTERDAM

Met schouderophalen reageren veel kerken op de uitspraak van premier Mark Rutte om 'als kerken ook vanaf juni op de kleinst mogelijke bezetting te draaien'. Soms uit verwarring, uit onbegrip of omdat ze de uitspraak niet relevant vinden. Premier Rutte maakte de opmerking woensdagavond na het wekelijkse crisisberaad. Maar er ligt al een helder protocol bij

de geloofsgemeenschappen in samenwerking met het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken (CIO), dat namens de kerken met de overheid overlegt.

Vanaf 1 juni mogen kerken, net als de horeca, weer dertig mensen ontvangen. Een maand later zullen honderd mensen, op gepaste afstand, weer welkom zijn in de eredienst.

'luister niet'

Predikant Marten Visser reageerde stellig op Twitter met '#luisternietnaarRutte'. De hashtag leverde hem vragende reacties op van enkele collega's. 'Het was bedoeld als een schouderophaal', zegt Visser. De opmerking van Rutte is volgens hem 'een schot los uit de heup'. 'Rutte leek niet door te hebben dat kerken niet zullen gaan zingen en absoluut voorzichtig zijn. De versoepelingen van de coronamaatregelen gaan in etappes, dan mogen kerken daar zeker ook gebruik van maken.' Visser begrijpt dat er afwegingen worden gemaakt. Maar hij roept kerken op zichzelf serieus te nemen. 'De eredienst is toch voor gelovigen een eerste levensbehoefte?'

Het valt Visser tegen dat kerken niet met enthousiasme gemeenteleden uitnodigen. 'Als je drie diensten op zondag en op zaterdag houdt, dan ben je er toch, wat de meeste kerken betreft?'

[Lees ook](#)

Rutte adviseert kerken: blijf ook vanaf juni op kleinst mogelijke bezetting draaien

onnodige uitspraak

De gemeente van de Koningskerk in Zwolle is er zo een die vanaf 1 juni niet meteen voor de kerkdeuren staat. 'We beginnen half augustus pas met mensen uitnodigen in de kerkdienst', zegt predikant Jeroen Sytsma. 'De zomerperiode is niet praktisch om te gaan experimenteren en we zitten niet paniekerig te wachten totdat we elkaar weer kunnen zien.'

De Koningskerk, met ongeveer negenhonderd leden, houdt het voorlopig bij onlinekerkdiensten. 'Ik snap dat de premier huiverig is door de kerkdienst in Frankfurt die veel

besmettingen veroorzaakte, maar ik heb Rutte niet nodig voor die extra voorzichtigheid', zegt Sytsma.

De predikant haalde onlangs in de dienst de Bergrede van Jezus aan: En wie u zal dwingen één mijl te gaan, ga er twee met hem. 'De eredienst en de onderlinge verbondenheid gaan niet failliet in deze paar maanden, sommige horecazaken wel', zegt Sytsma. 'Laat bedrijven waar banen op het spel staan maar voorgaan. Onze onlinediensten worden goed ontvangen. Laten wij ons nu richten op pastoraat en leren wat het is om voluit kerk te zijn in een kleinere groep.'

Rutte is geen CIO

De Gereformeerde Gemeente in Amsterdam-Noord is zo'n 'kleinere groep'. De 94 gemeenteleden verlangen ernaar weer samen te komen in hun kerkgebouw.

'We zijn een streekgemeente', vertelt scriba Gerard de Vries. 'De gemeenteleden, die ver uit elkaar wonen, willen elkaar graag weer ontmoeten.' Met het protocol van de Gereformeerde Gemeenten bij de hand heeft de kerk een schema gemaakt. Dertig gemeenteleden worden per e-mail voor de zondagochtend uitgenodigd; de andere helft mag 's middags komen. 'We geven looproutes aan, we zullen niet zingen en de uitgenodigde gemeenteleden krijgen een vaste zitplek toegewezen.'

[Lees ook](#)

Advies expertgroep: kerken goed ventileren en niet samen zingen

Met de uitspraak van Rutte kan de scriba nu weinig. 'We houden de richtlijnen van het CIO aan, waarbij ons kerkgenootschap aangesloten is. Dat geldt in dit geval, maar andersom ook', zegt De Vries. 'Toen we in maart eigenlijk nog met dertig mensen samen mochten komen, vroegen gemeenteleden waarom we dit niet deden. We luisterden toen ook naar de richtlijnen van het CIO. Verandert daar de komende dagen iets aan, dan passen wij ons plan aan.'

Ook de Hervormde Gemeente in Nijkerk heeft al een plan klaarliggen voor zondag 7 juni. Vanaf dan nodigt de gemeente een maand lang voornamelijk de jongeren uit voor de eredienst. 'We gaan niet de randen opzoeken van het maximale aantal', zegt predikant Ewout van den Noort. In juni wil de kerk een of twee aanwezigen laten zingen in de dienst. Een maand later, als er meer mensen worden uitgenodigd, zal er niet gezongen worden. Of dit plan nu aangepast wordt, weet Van den Noort nog niet. 'Als kerk hebben we een voorbeeldfunctie voor de maatschappij', zegt hij. 'We willen heel voorzichtig omgaan met overheidsmaatregelen, dus deze opmerking van Rutte maakt het er niet duidelijker op.' <